

Berenschot

1.000 dagen Participatiewet, wat werkt en wat niet?

Na 1.000 dagen Participatiewet is het tijd om de balans op te maken. Wat werkt en waarom? Met deze insteek organiseerde Berenschot op 6 december jl. de conferentie '1.000 dagen ervaring met de Participatiewet'. Betrokkenen vanuit gemeenten, sw-bedrijven, werkgevers en anderszins kwamen bijeen om samen met dit thema aan de slag te gaan.

Ervaringen met de Participatiewet

Aanleiding van deze conferentie was het onderzoek naar de ervaringen van werkgevers, gemeenten en werkzoekenden met de Participatiewet, dat Berenschot in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitvoert. Paul Schenderling (Berenschot), Boukje Cuelenaere (CentERdata) en Hubert Zuurbier (Inspectie SZW) trapt af en deelden kort de uitkomsten van het onderzoek. Een ware primeur, aangezien de rapporten pas deze week openbaar worden gemaakt en worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Paul nam ons mee in de ervaringen van werkgevers en eindigde zijn presentatie met de conclusie dat de match cruciaal is voor geslaagde plaatsing van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Verschillen in verwachtingen van overheden en werkgevers worden zichtbaarder, vooral over geleverde service en functie-aanpassingen, maar er zijn positieve aanwijzingen dat deze werelden beter bij elkaar gebracht kunnen worden.

Boukje presenteerde dit thema vanuit het licht van gemeenten. Meer gemeenten verwachten dat de Participatiewet een positief effect heeft op de werkkansen van de doelgroepen ten opzichte van 2015, maar gemeenten zien ook meer complexiteiten en dan met name op het gebied van regelgeving.

Als laatste presenteerde Hubert de ervaringen van werkzoekenden met de Participatiewet en concludeerde dat het grootste deel van de doelgroep graag wil werken, maar (nog) geen arbeidsvermogen heeft. Ook ondersteuning sluit niet altijd goed aan. Het samenwerken met het zorgdomein, zoals de GGZ, kan beter.

De uitkomsten van de ervaringsonderzoeken vormden een mooie input voor een forumdiscussie, waarbij naast de drie inleiders Fer Nieuweboer (SZW) en Rob Slagmolen (VNO-NCW) aansloten. Door de deelnemers werd ingehaakt op onderwerpen als loondispensatie, het kennen van de doelgroepen door gemeenten, en het afstemmen tussen regionale sturing en de 'couleur locale'. Waarover iedereen het eens was: we zijn op weg, maar we zijn er nog lang niet.

*Rob Slagmolen: " We moeten elkaar blijven ontmoeten,
om de uitdagingen met elkaar aan te gaan."*

Na het plenaire deel gingen de deelnemers zelf aan de slag. In twee rondes van in totaal tien workshops konden zij aan de slag met actuele thema's rondom de Participatiewet. Twee van deze werksessies worden kort uitgelicht.

Hoe verbeter je de matching?

Een drukbezochte sessie was die over de matching van werkzoekenden, verzorgd door Paul Schenderling en Leo van der Pol (Berenschot). Doel van de sessie: het maken van concrete (SMART) serviceafspraken om deze matching te verbeteren. Zowel gemeenten, sw-bedrijven als werkgevers namen deel aan deze sessie en gezamenlijk maakten we een aantal mooie serviceafspraken. Een greep uit de resultaten:

- Maak kandidaten fit en job-ready voor een baan mét inbreng van de kandidaten zelf. Zij moeten niet vergeten worden in het matchingsproces!
- Maak eenduidige afspraken tussen gemeenten, UWV en werkgevers.
- Houd na plaatsing contact met werkgever over de inzet van instrumenten en 'nazorg'.
- De jobcoach is niet alleen een belangrijk instrument voor de werknemer, maar zeker ook voor de werkgever. De werkgever wil ook 'ontzorgd' worden.

De inzet van het instrument loonkostensubsidie

Met een vers kopje koffie gingen de sessies in de tweede ronde van start. Een daarvan was de workshop Werk bespaart bijstand, verzorgd door Martin Heekelaar (Berenschot), over de inzet van loonkostensubsidie (LKS). Het bijstandsbudget en de inzet van dit instrument zijn onder gemeenten een *hot topic*. Aan de hand van een aantal stellingen gingen de deelnemers met elkaar in gesprek over LKS en deelden zij ervaringen over de inzet van dit instrument. Er kwam veel input van de deelnemers, dat resulteerde in de volgende bevindingen:

- Als het re-integratiebudget op is, betekent dit niet dat de inzet van LKS moet stoppen. Zoek de samenwerking met andere afdelingen en potjes om dit instrument te handhaven.
- Dit brengt een uitdaging mee binnen gemeenten. De baten van LKS zijn niet altijd direct in financiën uit te drukken. Andere soorten meetsystemen zijn nodig om voordelen te laten zien.
- Er bestaat onvrede over het besluit LKS te vervangen door loondispensatie. De vormgeving van dit instrument is nog onderwerp van discussie bij SZW, waardoor dit op korte termijn nog geen gevolgen lijkt te hebben voor de inzet van LKS.
- De vangnetuitkering geeft gemeenten een perverse prikkel. Het werkt het doen van extra uitgaven in de hand, aangezien tekorten worden opgevangen door het vangnet. Dit heeft echter gevolgen voor de hoogte van het budget volgend jaar.

We sloten deze inspirerende ochtend af met een lunch en keken hiermee terug op een geslaagde ochtend! Wij hopen dat de conferentie u handvatten heeft geboden om verder aan de slag te gaan met de Participatiewet.

Berenschot

Kon u er niet bij zijn? Berenschot organiseert regelmatig bijeenkomsten over dit soort thema's, houd hiervoor onze [website](#) goed in de gaten.

Heeft u vragen of opmerkingen over de conferentie? [Mail](#) of bel ons gerust.